

**UCHWAŁA NR VI/25/11  
RADY MIEJSKIEJ W KAMIENNEJ GÓRZE**

z dnia 28 lutego 2011 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla miasta Kamienna  
Góra na lata 2011 - 2015**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.<sup>1)</sup>), art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.<sup>2)</sup>) **Rada Miejska w Kamiennej Górze uchwala, co następuje:**

**§ 1.** Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego treść stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

**§ 2.** Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Kamiennej Góry.

**§ 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

**mgr Andrzej Mankiewicz**

---

<sup>1)</sup>Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675

<sup>2)</sup>Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2009 r. Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 125, poz. 842

## **GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE DLA MIASTA KAMIENNA GÓRA NA LATA 2011-2015**

### **Rozdział 1. Podstawa prawna**

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.).

### **Rozdział 2. Informacje ogólne**

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz z oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, bez wątplenia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Mimo, że w relacjach międzyludzkich istniała ona zawsze, o przemocy w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny. Takiego, które prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Dla lepszego rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie konieczne jest jej zdefiniowanie. W niektórych przypadkach przejawy są tak jednoznaczne, że nie pozostawiają żadnych wątpliwości, w innych, bardziej złożonych, niezbędne jest określenie możliwie jasnych kryteriów oceny.

Według definicji zawartej w art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc to: „Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt. 1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc domowa jest zjawiskiem niezwykle trudnym do zbadania ponieważ w dalszym ciągu niewielka liczba osób decyduje się na jej ujawnienie. Wiele ofiar przemocy ukrywa problem z powodu towarzyszącego im wstydu lub obaw, jakie spowodowało zastraszanie przez sprawcę przemocy. Jednak dane statystyczne, podane przez polską policję, na temat wykrytych i zarejestrowanych zjawisk przemocy, świadczą o dużej skali tego problemu. W roku 2009 ofiarami przemocy padło ogółem 132796 osób, w tym 79811 to kobiety a 27502 to dzieci poniżej trzynastego roku życia.

### **Rozdział 3.**

#### **Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla Gminy Miejskiej Kamienna Góra**

1. Priorytetowym celem programu jest zapewnienie bezpieczeństwa ofierze przemocy.
2. Bezwzględnie na postępowanie ofiary za przemoc zawsze odpowiada sprawca.

3. Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
4. Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej.
5. Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy, bez tego dalsza pomoc jest nieskuteczna.
6. Ofiara przemocy w rodzinie cierpi na skutek wielokrotnego urazu.
7. Zrozumiałe i dopuszczalne są wahania i niekonsekwencje w decyzjach i postępowaniu ofiary, bowiem jest to jeden z objawów doznawanego zastraszania i znęcania się psychicznego.

#### **Rozdział 4.**

##### **Zasoby Kamiennej Góry i ich rola w tworzeniu systemowych rozwiązań**

1. Świadomość istniejących w mieście problemów stanowi motywację do konstruowania rozwiązań dających szansę na znaczne zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta. Główną ideą, tworzenia programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jest stworzenie rozwiązań umożliwiających i pomagających wyprowadzić konkretne jednostki z grupy ryzyka. Skuteczne wspieranie osób i rodzin, dotkniętych problemem przemocy, w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, których nie są w stanie przezwyciężyć własnymi siłami.

2. W tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy niezwykle korzystne i przydatne jest określenie mocnych i słabych stron.

##### 1) MOCNE STRONY:

- Działania Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Działania Punktu Konsultacyjnego,
- Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- Działania Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,
- Działania Grup Wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- Działania Kuratorów Sądowych,
- Działania Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej,
- Działania Powiatowego Urzędu Pracy,
- Działania Świetlic Szkolnych,
- Działania Świetlicy Środowiskowej,
- Działania Oddziału Powiatowego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci,
- Działania Polskiego Czerwonego Krzyża;

##### 2) SŁABE STRONY:

- Niezadowalająca diagnostyka, profilaktyka i rehabilitacja zjawiska przemocy w rodzinie,
- Brak mieszkań dla osób wymagających pomocy socjalnej,
- Wzrastający stopień zubożenia społeczeństwa,
- Słabo rozwinięta współpraca między instytucjami zajmującymi się pomocą dla ofiar przemocy domowej,
- Znieczulica społeczna na problem przemocy domowej,
- Wzrost osób uzależnionych od pomocy społecznej i socjalnej,
- Brak wolontariuszy działających na rzecz wsparcia rodzin w pełnieniu swojej roli społecznej,
- Brak ośrodka interwencji kryzysowej,
- Brak koordynacji działań instytucji zajmujących się zjawiskiem przemocy rodzinnej;

## **Rozdział 5.**

### **System przeciwdziałania przemocy w Gminie Miejskiej Kamienna Góra**

W celu realizacji zadań określonych w art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w Gminie Miejskiej Kamienna Góra uruchamia się system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na:

- 1) pracy Interdyscyplinarnego Zespołu działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) pracy sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, działającej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kamiennej Górze;
- 3) pomocy psychospołecznej dla ofiar przemocy w rodzinie w grupie wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
- 4) pomocy dla dzieci - ofiar przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy seksualnej;
- 5) realizacji programu korekcyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie;
- 6) pomocy psychologicznej, prawnej, medycznej, socjalnej dla osób pokrzywdzonych w wyniku występowania zjawiska przemocy domowej;
- 7) stałym i systematycznym zbieraniu danych pozwalających dokonania pomiaru zjawiska przemocy domowej.

## **Rozdział 6.**

### **Cele i zadania**

**§ 1. Cel główny:** „Tworzenie warunków zapewniających rodzinie i jej członkom bezpieczeństwo, prawo do zachowania i poszanowania godności i dóbr osobistych oraz rozwój i funkcjonowanie w rodzinie wolniej od przemocy i agresji domowej.”

#### **§ 2. Cele szczegółowe:**

##### **1. Cel I. Zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie.**

Adresaci: osoby dotknięte przemocą, w szczególności ofiary i świadkowie przemocy.

##### 1) Zadanie 1

Udzielnie pomocy i wsparcia rodzinom dotkniętym przemocą

##### a) Działania:

- diagnoza indywidualnych przypadków oraz opracowanie indywidualnego programu korekcyjnego,
- poradnictwo medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne, socjalne,
- obdukcja lekarska,
- praca socjalna,
- pomoc wolontariatu,
- aktywizacja zawodowa,
- interwencja kryzysowa,
- grupy wsparcia,
- telefon zaufania dla osób dotkniętych przemocą,
- promocja i realizacja systemu ”niebieska karta”;

##### b) Realizatorzy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamiennej Górze,
- Policja, sąd, prokuratura,
- Organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe,
- Wydział Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miasta w Kamiennej Górze,
- Zespół Interdyscyplinarny do spraw przemocy w rodzinie,

- Centrum wolontariatu,
- Powiatowy Urząd Pracy w Kamiennej Górze,
- Grupa wsparcia działająca przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kamiennej Górze;

## 2) Zadanie 2

Ochrona przed dalszym krzywdzeniem przez sprawcę

### a) Działania:

- odseparowanie sprawcy przemocy od ofiary,
- zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną,
- prowadzenie programów terapeutyczno-korekcyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie;

### b) Realizatorzy:

- Policja,
- Sąd, prokuratura,
- Punkt konsultacyjny dla ofiar przemocy w rodzinie,

## 3) Zadanie 3

Udzielanie pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą, zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania bądź pobytu.

### a) Działania:

- zapewnienie bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub rodzinom dotkniętym przemocą,
- zapewnianie bezpiecznego schronienia dzieciom – ofiarom przemocy ( rodzicielstwo zastępcze lub specjalistyczny hostel),
- pomoc socjalna osobom dotkniętym przemocą.

### b) Realizatorzy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamiennej Górze,
- Policja,
- Zespół Interdyscyplinarny do spraw przemocy w rodzinie.

## 4) Zadanie 4

Działania realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii dla miasta Kamienna Góra.

### a) Działania:

- wszystkie działania w katalogu zadań wymienionych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii dla miasta Kamienna Góra.

### b) Realizatorzy:

- Realizatorzy zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii dla miasta Kamienna Góra,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Kamienna Góra.

## 5) Wskaźniki osiągnięcia celu:

- a) liczba porad udzielonych osobom dotkniętym przemocą,
- b) liczba osób objętych poradnictwem oraz pomocą i wsparciem,
- c) liczba interwencji kryzysowych;

**2. Cel II. Zapobieganie zjawiskom przemocy poprzez działania monitorujące, diagnozujące i uprzedzające występowanie istotnych problemów zagrażających bezpieczeństwu rodziny i jej członków.**

### 1) Zadanie 1

Zbieranie danych statystycznych związanych z występowaniem zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Miejskiej Kamienna Góra.

#### a) Działania:

- zbieranie i analizowanie danych zjawisk sprzyjających występowaniu przemocy w środowiskach,
- rejestracja faktów przemocy,
- monitorowanie procedury „Niebieska karta”;

#### b) Realizatorzy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamiennej Górze,
- Policja,
- Zespół Interdyscyplinarny do spraw przemocy w rodzinie;

### 2) Zadanie 2

Zwiększenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie i instytucji zajmujących się przemocą domową. Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie zjawisk przemocy oraz sposobów radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.

#### a) Działania:

- tworzenie urozmaiconej oferty zajęć pozalekcyjnych, zajęć wyrównawczych dla mniej zdolnych uczniów,
- uczenie umiejętności radzenia sobie ze stresem, łagodzenia konfliktów,
- prowadzenie zajęć podejmujących tematykę prawidłowej komunikacji interpersonalnej oraz budowania dobrych relacji rówieśniczych,
- opracowanie informatora na temat instytucji i organizacji zajmujących się pomocą osobom doświadczającym przemocy domowej;

#### b) Realizatorzy:

- Placówki oświatowe znajdującej się na terenie Gminy Miejskiej Kamienna Góra,
- Powiatowe Centrum Edukacji – Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna;

### 3) Zadanie 3

Diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Miejskiej Kamienna Góra.

#### a) Działania:

- diagnoza przyczyn występowania zjawiska przemocy domowej w poszczególnych rodzinach,
- wytyczenie planów zaradczych i pomocowych dla rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej;

#### b) Realizatorzy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamiennej Górze,
- Zespół Interdyscyplinarny do spraw przemocy w rodzinie;

### 4) Wskaźniki osiągnięcia celu:

- liczba zrealizowanych godzin edukacyjnych,
- liczba dzieci objętych edukacją,
- liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i poradnictwem;

**3. Cel III. Poprawa skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy.**

Adresaci: wszystkie instytucje, organizacje, służby i środowiska włączone do Systemu Przeciwdziałania Przemocy.

#### 1) Zadanie 1

Oddziaływania na osoby zajmujące się zawodowo lub społecznie przemocą w rodzinie.

##### a) Działania:

- poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, w tym superwizja,
- szkolenie z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przemocy w rodzinie;

##### b) Realizatorzy:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamiennej Górze,
- Organizacje pozarządowe,
- Punkt konsultacyjny dla ofiar przemocy w rodzinie;

#### 2) Zadanie 2

Zbieranie i analiza informacji dotyczących zjawisk sprzyjających występowaniu przemocy oraz rejestracja faktów przemocy.

##### a) Działania:

- wymiana informacji na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie i funkcjonowania systemu, wypracowanie i monitorowanie procedur postępowania,
- opracowanie rocznego raportu na temat występowania zjawisk przemocy w rodzinie oraz podejmowanych działań – raport ten będzie narzędziem do ewaluacji systemu;

##### b) Realizator:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamiennej Górze;

### **Rozdział 7. Finansowanie**

Źródłem finansowania zadań Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie są środki finansowe budżetu gminy, ponieważ przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest zadaniem własnym gminy na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a także ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

### **Rozdział 8. Prognozowane efekty**

1. Zwiększenie dostępności pomocy dla ofiar przemocy.
2. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie, w tym spadek liczby rodzin, w których podejmowano interwencje wielokrotnie.
3. Pogłębienie wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej – stała edukacja.

### **Rozdział 9. Monitoring programu**

1. Corocznie program poddany zostanie ewaluacji dokonywanej na podstawie analizy materiałów sprawozdawczych i mierzalnych wskaźników programu. W ewaluacji poddane ocenie zostaną rezultaty uzyskane w wyniku porównania z następującymi wskaźnikami:

- 1) liczba rodzin zarejestrowanych i zdiagnozowanych, jako środowisko zagrożone występowaniem zjawisk przemocy, w stosunku do ubiegłego roku;
- 2) liczba wdrożeń „Niebieskiej karty”;
- 3) liczba rodzin, którym udzielono pomocy;

- 4) główne przyczyny występowania przemocy;
- 5) liczba rodzin i osób objętych terapią;
- 6) liczba zarejestrowanych zjawisk przemocy;
- 7) liczba interwencji kryzysowych, w tym liczba osób, którym udzielono zastępczego schronienia i innych form pomocy;
- 8) liczba sprawców objętych programami korekcyjnymi;
- 9) liczba szkoleń dla kadry służb pomocy społecznej i innych podmiotów – realizatorów systemu;
- 10) liczba wdrożonych programów edukacyjnych.

#### **Rozdział 10.** **Postanowienia końcowe**

1. Koordynację programu powierza się Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamiennej Górze.

2. Sprawozdanie roczne z realizacji programu przygotowuje Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i przedstawia je Burmistrzowi Kamiennej Góry do ostatniego dnia lutego następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy.